

7. oktober 2025

UKA2025/ 56 & 75

Uunga siunnersuut: Naalackersuisut Qaqortumi GUX-imi timersornermut sammivilimmik pilersitsinissami neqerooruteqarnissamilu pitsaaqutit ajoqutillu nalilersorneqarnerannik imalimmik nassuiaasioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaammi ersersinneqassapput taamatut isummernermi aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai. Nassuiaat Inatsisartunut agguanneqareersimassaaq 1. januar 2027 nallertinnagu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit)

Uunga siunnersuut: Naalackersuisut Ilulissani GUX-imik tassungalu atatillugu ilinniartut inaannik kingusinnerpaamik ukioq 2027 naatinnagu pilersitsinissaannut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapãtôK', Naleraq)

Inatsisartuni ilaasortat Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit aammalu Jens NapãtôK', Naleraq siunnersuuteqarnerannut qujanaq. Oqaluuserisassallu assigiinnequteqaraluartut tunngaviummik ilinniartoqarfinnik pilersitsinissamut tunngasuummata ataatsimoortillugit oqaluuserineqartussaammata ataatsimoortillugit imaattumik Siumumiit oqaaseqarfiginiarpagut.

Immikkoortoq 56 tassa Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit Qaqortumi GUX-imi timersornermut sammivilimmik pilersitsinissamut neqerooruteqarnissamilu pitsaaqutit ajoqutillu pillugit Naalackersuisut nassuiaasiortinneqarnissaannut siunnersuutaa siulliuteriarutsigu.

Puiunngisaannarpara meeraanitsinniit inersimasunngornissarput tikillugu sinerissami, Nuup avataani timersornikkut sineriassuarput illoqarfinni amerlanerpaani illoqarfinnut annerusuneersunut unammillerluarsinnaagallarmata. Taamani timersortarfinnut imaluunniit arsaattarfimmuut isiginnaariarnissaq pikkunarlungu nuannernikooqisoq. Soorunami sulii timersortut taakku nuannersorujussuupput aamma malinnaasoqarluartarlutik. Kisianni ukiuni kingulliunerusuni kikkut assersuutigiinnaraanni isikkamik arsaannermi imaluunniit assammik arsaannermi angusarissaarnerpaajussanersut nalunarunnaareertalernikuupput. Soorunami tamanna tunngaveqarnerpaajuvoq sungiusarluarnerit aammalu kajumissutsimik suliaqartarnerit tunniusimaqqissaarnerillu maani Nuummi ingerlanneqartarmata minnerunngitsumillu nunanut allanut unammisartut maligassuisut maani katersuunneri annertoorujussuunngornikummata.

Uangalu nammineq eqqaamaqaara 90-ikkunni 2000-ikkut tikillugit Qaqortumi ilaqquttakkalu najugaqarnitta nalaani, assersuutigalugu K-1933-imi assammik arsartarlungalu isikkamillu arsartartuunerma nalaani, qanoq meeqqaniit inersimasunut nunatsinni pissartanngorniunnerni pitsaatigisarnersut allaat nunatsinni pissartanngortoqartarnernik malitseqartartumik kiisalu Kujataarmiut nunanut allanut unammisartunik arlalinnik peqataatitaqartarlutik. Taamani pissutsit nuannernikooqisut aammalu maanna uterteqqikkuminaassinnaasutut oqaatiginiarneqas-sagaluarpataluunniit Siumumiit isumaqarpugut nunatta sineriaani matumanilu nunatta kujataani ineriartortitserusunermik siunertalimmik siunnersuuteqartoqarnera apeqqusersugassaangitsaq.

Nunattami sineriaa aamma neriummik tunisariaqarparput qineqqusaarnerinnarmiunngitsaq. Tusartarpagut ajornartorsiuterpasut assigiinngitsut. Maligassiusut aammalu nuannaartorisat sinerissami aamma pilersitornissaannut Siumumiit nalornissuteqanngilagut. Taamaattumik isumaqarpugut uagut qinikkatut sineriak ilumoorullugu timitalimmik uummateqarfialutigu takutitsinerusariaqartugut.

Siumumiillu arajutsisimangilluinnarparput timersortartut inuusuttut Nuummut katersorlugit eqiterutsinneqartarnerat illoqarfanni allani aamma annertuumik eqqartorneqartartoq. Soorlu Iluliarmiut aamma namminneq timersornermut sammisumik ilinniarnermik pilersitserusullutik saqqummiussisartut.

Siumumiit isertuutissanngilarput siunnersuuteqartumut Naalackersuisut akissuteqaataanut pakatsigatta. Naalackersuisummi ilaatigut imatut allammata, issuaaneq aallartippoq: *“Taamaattumik maannakkut unammilligassat ilisimariikkagut aqqissuussap assinganik ilinniarnertuunngorniarnarfinni allani pilersitsinikkut aqqinneqarnaviangillat”* issuaaneq naavoq.

Taamaattumik Siumumiit Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaa siunnersuuteqartup siunertaanik ipisisitullusooq imaqarmat ilalinngilarput, taasissutissaq pingaarutilik Elitesport Greenland ataanut ataatsimiisitaliamut innersuunneqaannarnera eqqumiiginarmat, illuatungaanilu siunnersuuteqartup siunnersuutaa paasilluarlutigu Siumumiit ilalerlutigu, naak misissuititsinerugaluartoq, ataatsimiisitaliamullu ingerlaqqinnissaa innersuussutigalutigu.

//

Immikkoortoq 75 Jens NapātôK', Naleraq siunnersuuteqarpoq Ilulissani GUX-imik tassungalu ilinniartut inaannik kingusinnerpaamik ukioq 2027 naatinngu pilersitornissaannik Naalackersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aaliangiiffigisaqassasugut.

Siullertut Siumumiit maluginiarparput siunnersuutip assipajaava ukiakkut 2021-imi imm. 72-imi qaqinneqarmat. Taamanikkut illuatungiliuttutut inissimasooq Nivi Olsen, Demokraatit qaqitsisuulluni, Ilulissani GUX-imik pilersitsisoqarnissaannik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuuteqartuulluni. Taamanikkullu Naalackersuisooqatigiinni ilaasoq Jens NapātôK', Naleraq akissuteqarluni Ilulissani GUX-imik pilersitsinissamik eqqarsarneq pivusorsitornuunngitsaq, taamaattumik Naalackersuisut itigartitsinerat ilalerlugu.

Maanna assiliaq muminga sammisussanngorparput, tassa taamanikkut itigartitsinissamik oqaaseqartuusimasooq maanna qaqitsisuvoq, siunnersuuteqarsimasorlu maanna

Naalakkersuisuulluni. Tamannalu innuttaasunut eqqaasitsissut oqaatigeriarlugu Siumumiit imaattumik oqaaseqaateqassaagut.

Qinigaaffiup siuliani una qulequtaq maani inersuarmi sammineqartarpoq aammalu Naalakkersuisuusimasoq nalunaarusiamik imartuumik Inatsisartunut saqqummiussaqaarnikuulluni. Tassalu ersarissumik saqqummiunneqarluni Ilulissani GUX-itut ittumik pilersitsisoqassappat Aasianni GUX piunera oqaluttuaannangorsinnaasoq aammalu pilersitsiniarnermi aningaasat 280 mio.-niit 800 mio. akornanni atorneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaasoq – tassa nalunaarusiap inerniliussaani taamak paasisarialinnik imaqarluni.

Siumumiit siunnersuuteqartup qaqitai soqutiginaateqarput. Siumumiimmi isumaqaratta Avannaata Kommuniiani Campusitut ittunik pilersitsinissaq pisariaqartoq, soorlu assersuutigalugu aalisarnermut, inuussutissarsiornermut imaluunniit takornarialerinermit sammisunik ilinniarfimmik pilersitsisoqarsinnaanissaa samminerusariaqaratsigu. Aasianni ilinniarnertuunngorniarfimmut unammillinngitsumik innarliinngitsumillu, kisiannili periarfissanik allanik ilinniarfiusussamik Ilulissani pilersitsisoqarsinnaanissaa Siumumiit oqaatigissavarput.

Taamaattumik siunnersuuteqartup taasissutissatut innersuussaa nutaamik siammassinnerusumillu aaqqiisoqarsinnaanissaanut ujartuilluta oqallisiginissaanut peqataarusulluta Siumumiit oqaatigissavarput. Siunnersuuteqartup qulequtsiussaa ataatsimiisitaliami sammilluarnissaa qulaajaaffigilluarnissaalu kissaatigaarput, Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat ilalerlutigu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqinneqarnissaa innersuupparput.

Siunnersuutit marluk soqutiginarlut taamak ataatsimut oqaaseqarfigalutigit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Timersornermut Ilageeqarnermullu ataatsimiisitaliamut suliarisassanngorlugu innersuussutigaaqut.

Erik Jensen

Siumut